

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความผิดพลาดของการพยากรณ์ข้อมูลกำไรต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลความผิดพลาดของการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นช่วงปี พ.ศ. 2541-2547 ที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 736 ข้อมูลการพยากรณ์ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่ากลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการเป็นกลุ่มที่มีจำนวนครั้งการพยากรณ์มากที่สุดสามอันดับแรกคือ 162, 152 และ 123 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.01, 20.65 และ 16.71 ตามลำดับ จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรมพบว่าหมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดวัสดุก่อสร้าง และหมวดสื่อสาร เป็นหมวดที่มีจำนวนครั้งการพยากรณ์มากที่สุดสามอันดับแรกคือ 87, 65, 65 และ 63 คิดเป็นร้อยละ 11.82, 8.83, 8.83 และ 8.56 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความผิดพลาดในการพยากรณ์ (FE) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูลความผิดพลาดของการพยากรณ์ (FE) เท่ากับ -0.27 โดยค่าที่ได้เป็นค่าลบ และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งให้เห็นทิศทางความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของนักวิเคราะห์ว่าเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือนักวิเคราะห์พยากรณ์กำไรต่อหุ้นสูงกว่ากำไรต่อหุ้นที่เกิดจริง ค่ามัธยฐานของข้อมูลทั้งหมดคือ -0.01 ค่าสูงสุดของข้อมูลความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นคือบริษัท แอ๊ดคินซัน จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับ 18.00 ค่าต่ำสุดเป็นการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของบริษัท ไทยรุ่ง ยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับ -14.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.67 นอกจากนี้ เมื่อแบ่งกลุ่มข้อมูลความผิดพลาดในการพยากรณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะทิศทางของความผิดพลาดในการพยากรณ์ที่ค่าการพยากรณ์สูงกว่าค่าจริง ค่าการพยากรณ์เท่ากับค่าจริงและค่าการพยากรณ์ต่ำกว่าค่าจริง พบว่า จำนวนครั้งของการพยากรณ์ตามกลุ่มที่แบ่งเท่ากับ 379, 22 และ 335 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.49, 3.00 และ 45.51 ตามลำดับ

ค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ (AFE) พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ค่าสูงสุดคือ 18.00 เป็นข้อมูลการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของบริษัท แอ๊ดคินซัน จำกัด (มหาชน) ค่าต่ำสุดคือ 0 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.56 เมื่อนำข้อมูลค่าสัมบูรณ์

ของความผิดพลาดในการพยากรณ์มาแบ่งเป็น 6 ช่วงพบว่าช่วงค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ 0 – 2.99 มีจำนวนครั้งที่พยากรณ์มากที่สุด คือ 703 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.52

การวิเคราะห์สมการถดถอย พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีน้อย แสดงว่าข้อมูลที่ใช้ไม่มีปัญหาลักษณะ Multicollinearity ซึ่งหมายถึงปัญหาที่เกิดจากการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันทำให้ผลการทดสอบสมการถดถอยไม่ถูกต้อง ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุคูณและค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุคูณที่ปรับแล้วของข้อมูลทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.0328 และ 0.0262 ตามลำดับ ค่าดังกล่าวมีค่าน้อยมาก สนับสนุนเหตุผลในเรื่องของ Multicollinearity ว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ซึ่งในที่นี้คือ MKTRTN GDP SIZE AGE และ VARIAT มีผลทำให้ตัวแปรตาม AFE เปลี่ยนแปลงได้น้อย ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของข้อมูลเท่ากับ 1.5374 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามคือ 0.6555 และ 1.558 ตามลำดับ

ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ประกอบด้วยสองปัจจัยหลักคืออัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปี (MKTRTN) ซึ่งเป็นปัจจัยด้านมหภาคและปัจจัยขนาดของกิจการ (SIZE) ซึ่งเป็นปัจจัยด้านธุรกิจ จากการศึกษาพบว่าผลที่ได้จากค่า t-test และค่า Coefficient ของ MKTRTN มีค่าเป็นลบ นั่นหมายความว่าถ้าอัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปีมีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลให้ค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้าม สำหรับปัจจัยขนาดของกิจการ พบว่าค่า t-test และค่า Coefficient ของ SIZE มีค่าเป็นลบเช่นกัน แสดงว่าถ้ากิจการมีขนาดใหญ่จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ความผิดพลาดในการพยากรณ์น้อยและหากกิจการมีขนาดเล็ก ความผิดพลาดในการพยากรณ์ก็เกิดขึ้นได้มาก ส่วนปัจจัยด้านมหภาคและปัจจัยทางธุรกิจอื่นคือ GDP AGE และ VARIAT ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้น

เมื่อแบ่งข้อมูลออกเป็นสองส่วน โดยกลุ่มแรกเป็นข้อมูลการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีจำนวนครั้งการพยากรณ์มากกว่า 100 ครั้งและกลุ่มที่สองเป็นข้อมูลการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีจำนวนครั้งการพยากรณ์น้อยกว่า 100 ครั้ง เพื่อทดสอบยืนยัน (Robustness Check) การวิเคราะห์สมการถดถอย พบว่า ผลที่ได้ต่างจากการทดสอบเดิม กล่าวคือปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มที่แรก ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่นักวิเคราะห์ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์สูง ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียงปัจจัยเดียวคือตัวแปร MKTRTN ซึ่งทิศทางของความสัมพันธ์มีลักษณะเดียวกับการทดสอบสมการถดถอยของข้อมูลทั้งหมดคือเป็นไปในทิศทางตรงข้าม แต่ปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่นักวิเคราะห์ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ต่ำ

ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียงปัจจัยเดียวเช่นกัน คือตัวแปร SIZE และทิศทางของความสัมพันธ์ มีลักษณะเช่นเดียวกับผลการทดสอบสมการถดถอยของข้อมูลทั้งหมดคือเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน

อภิปรายผลการศึกษา

1. ค่าเฉลี่ยของความผิดพลาดในการพยากรณ์ (Mean FE) เท่ากับ -0.27 ซึ่งให้เห็นทิศทางของการพยากรณ์ได้ว่าโดยเฉลี่ยแล้ว นักวิเคราะห์พยากรณ์กำไรต่อหุ้นในทิศทางสูงเกินจริง กล่าวคือนักวิเคราะห์มีมุมมองในการคาดการณ์ที่สูงกว่าความเป็นจริง ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของความผิดพลาดซึ่งวัดด้วยความแตกต่างระหว่างค่าจริงกับค่าพยากรณ์มีค่าเป็นลบ นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ (Mean AFE) เท่ากับ 0.66 และเมื่อแบ่งข้อมูลออกเป็น 6 ช่วงแล้วสังเกตจำนวนของความผิดพลาดที่พบในแต่ละช่วงพบว่า ส่วนใหญ่ค่าจะอยู่ในช่วง 0 – 2.99 ซึ่งเป็นช่วงค่าที่ต่ำที่สุดของข้อมูลที่ได้นอกจากนี้ จำนวนครั้งของการพยากรณ์ของค่าในช่วงดังกล่าว เท่ากับ 703 ครั้ง ในจำนวนครั้งของการพยากรณ์ทั้งหมด 736 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.52 แสดงให้เห็นว่า ระดับความผิดพลาดที่พบทั้งหมดนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ

2. ผลการศึกษาในเรื่องทิศทางของความผิดพลาดการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของ Jennifer and Tsay (N.D.) Dugar and Nathan (1995) Brown (1997) Chopra (1998) Clement (1999) Dechow et al. (2000) และ Lonkani และ Firth (2005) กล่าวคือนักวิเคราะห์พยากรณ์กำไรต่อหุ้นในทิศทางสูงเกินจริงเนื่องจากการคาดการณ์ในเชิงบวก

3. จากการวิเคราะห์สมการถดถอย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ที่เป็นปัจจัยด้านมหภาคและปัจจัยด้านธุรกิจคืออัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปีและขนาดของกิจการ ตามลำดับ โดยปัจจัยอัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปี (MKTRTN) นั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ ซึ่งต่างจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในตอนแรก ตามผลจากการศึกษาของ Cheng และ Firth (2000) กล่าวคืออัตราผลตอบแทนของตลาดเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ สาเหตุอาจเนื่องมาจากในระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมาคือปี พ.ศ. 2541 – 2547 พบว่า จำนวนบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (บริษัทโบรกเกอร์) ได้เพิ่มขึ้นจาก 28 บริษัทเป็น 37 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 32 ในขณะที่ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (Set Index) ราคาปิด ปี พ.ศ. 2541 ซึ่งเท่ากับ 355.81 จุดเทียบกับปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเท่ากับ 668.10 จุด เพิ่มขึ้นถึง 312.29 จุด คิดเป็นร้อยละ 87.77 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย,

2548ง: ออนไลน์) เห็นได้ว่า ช่วงเวลาดังกล่าว ตลาดให้อัตราผลตอบแทนสูงขึ้น จำนวนบริษัทสมาชิกซึ่งรวมถึงจำนวนนักวิเคราะห์ก็ได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่า ช่วงเวลาที่ตลาดให้อัตราผลตอบแทนสูง ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ การให้ข้อมูลด้านต่างๆ มีการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพกันมากขึ้น ความระมัดระวังในการวิเคราะห์มีมากขึ้น ส่งผลให้ความผิดพลาดในการพยากรณ์ต่ำ แต่ในช่วงอัตราผลตอบแทนของตลาดมีการเปลี่ยนแปลงน้อย นักวิเคราะห์อาจใช้ความระมัดระวังในการพยากรณ์น้อยลง จึงส่งผลให้ความผิดพลาดในการพยากรณ์อาจเกิดขึ้นได้มากกว่า นอกจากนี้ สำหรับปัจจัยด้านขนาดของกิจการ (SIZE) พบว่า ความสัมพันธ์มีทิศทางตรงข้ามกับค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ เช่นเดียวกับปัจจัยอัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปี แต่เป็นไปในทิศทางเดียวกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กิจการที่มีขนาดใหญ่ แนวโน้มที่จะมีข้อมูลข่าวสารเข้าสู่ตลาดมักจะมีได้มากกว่ากิจการขนาดเล็ก ทำให้นักวิเคราะห์สามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นประกอบการวิเคราะห์ได้มากและทำให้ความผิดพลาดในการวิเคราะห์กิจการขนาดใหญ่มีน้อยกว่ากิจการขนาดเล็ก

4. ปัจจัยด้านมหภาคและปัจจัยด้านธุรกิจอื่น ซึ่งในที่นี้คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อายุของกิจการ (AGE) และสัมประสิทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงของกำไร (VARIAT) จากการศึกษาพบว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของนักวิเคราะห์ ซึ่งต่างจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยด้านอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อายุกิจการ และสัมประสิทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงของกำไร มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของนักวิเคราะห์

5. ในการทดสอบยืนยัน ปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ สำหรับการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนครั้งในการพยากรณ์มากกว่า 100 ครั้งคือ MKTRTN เพียงปัจจัยเดียว โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ ซึ่งขัดกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในตอนแรก ตามผลจากการศึกษาของ Cheng และ Firth (2000) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์สำหรับการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนครั้งในการพยากรณ์น้อยกว่า 100 ครั้งคือ SIZE เพียงปัจจัยเดียวเช่นกัน ซึ่งความสัมพันธ์มีทิศทางตรงข้ามกับค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์เช่นเดียวกับปัจจัยอัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปี แต่เป็นไปในทิศทางเดียวกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อค้นพบ

1. การพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของนักวิเคราะห์โดยรวมมีค่าความผิดพลาดในการพยากรณ์ (FE) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.27 แสดงให้เห็นว่านักวิเคราะห์พยากรณ์โดยการคาดการณ์ในเชิงบวก เมื่อแบ่งข้อมูลค่าความผิดพลาดในการพยากรณ์ออกเป็น 3 ส่วนคือจำนวนครั้งที่ค่าพยากรณ์เท่ากับค่าจริง (พยากรณ์ได้แม่นยำ) มีจำนวนครั้งที่พยากรณ์เพียง 22 ครั้งจาก 736 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3 ส่วนค่าความผิดพลาดที่เหลือลำดับแรกเป็นความผิดพลาดในการพยากรณ์ที่เป็นการคาดการณ์ในเชิงบวก ซึ่งค่า FE ที่ได้จะมีค่าลบ โดยความผิดพลาดลักษณะนี้แสดงว่านักวิเคราะห์พยากรณ์กำไรต่อหุ้นไว้สูงกว่ากำไรต่อหุ้นที่เกิดขึ้นจริง ลักษณะเช่นนี้มีจำนวนครั้งที่พยากรณ์ถึง 379 ครั้งจาก 736 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.49 ส่วนลำดับต่อมาเป็นความผิดพลาดในการพยากรณ์ที่เป็นการคาดการณ์ในเชิงลบ ซึ่งค่า FE ที่ได้จะมีค่าบวก โดยความผิดพลาดลักษณะนี้แสดงว่านักวิเคราะห์พยากรณ์กำไรต่อหุ้นไว้ต่ำกว่ากำไรต่อหุ้นที่เกิดขึ้นจริง ลักษณะเช่นนี้มีจำนวนครั้งที่พยากรณ์ 335 ครั้งจาก 736 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.51 นอกจากนี้ ค่าความผิดพลาดสูงสุดเกิดจากการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของ บริษัท แอ็ดคินชั่น จำกัด (มหาชน) ค่า FE เท่ากับ 18.00 และค่าต่ำสุดคือการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของ บริษัท ไทยรุ่ง ยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน) ค่า FE เท่ากับ -14.33

2. ค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า ระดับความผิดพลาดที่พบบน ส่วนใหญ่มีค่าต่ำ เนื่องจากเมื่อจัดช่วงของค่าสัมบูรณ์ของความผิดพลาดในการพยากรณ์ ออกเป็น 6 ช่วง แล้วสังเกตจำนวนของความผิดพลาดที่พบในแต่ละช่วงพบว่า ส่วนใหญ่ค่าจะอยู่ในช่วง 0 – 2.99 ซึ่งเป็นช่วงค่าที่ต่ำที่สุดของข้อมูลที่ได้ นอกจากนี้ จำนวนครั้งของการพยากรณ์ของค่าในช่วงดังกล่าว เท่ากับ 703 ครั้ง ในจำนวนครั้งของการพยากรณ์ทั้งหมด 736 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.52

3. จากการวิเคราะห์สมการถดถอยโดยใช้ข้อมูล 736 ข้อมูลการพยากรณ์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ประกอบด้วย 2 ปัจจัยคืออัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปีและขนาดของกิจการ และปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ปัจจัยคืออัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศรายปี อายุของกิจการและสัมประสิทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงของกำไร ตามลำดับ

4. เมื่อแบ่งข้อมูลออกเป็นสองช่วงเพื่อทดสอบยืนยัน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ของข้อมูลกลุ่มแรกซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนครั้งของการพยากรณ์เกิน 100 ครั้งและนักวิเคราะห์ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์สูงคือปัจจัยอัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์รายปี ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความผิดพลาดในการพยากรณ์ของ

นักวิเคราะห์ของข้อมูลกลุ่มที่สองซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนครั้งของการพยากรณ์น้อยกว่า 100 ครั้งและนักวิเคราะห์ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ต่ำคือปัจจัยขนาดของกิจการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ศึกษาโดยพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างความผิดพลาดของการพยากรณ์กับปัจจัยด้านมหภาคอื่นๆ เช่น ปัจจัยเงินเฟ้อ (Inflation Factor) ปัจจัยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (Exchange Rate Factor) ปัจจัยดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index Factor) ปัจจัยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product Factor) รวมถึงปัจจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Factors) อื่นๆ เช่น ชื่อเสียงของกิจการ ความน่าเชื่อถือของผู้บริหาร คุณภาพของพนักงาน เป็นต้น

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผิดพลาดของการพยากรณ์กับปัจจัยที่มีผลต่อข้อมูลการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ เช่น ขนาดของกิจการของวานิชชนกิจ ความก้าวหน้าของเครื่องมือที่นักวิเคราะห์ใช้ ค่านายหน้าที่ได้รับ (Commission Fee) ความสัมพันธ์ระหว่างวานิชชนกิจกับกิจการที่ออกหลักทรัพย์ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับบริษัทวานิชชนกิจ ผู้ศึกษาอาจศึกษาว่า ถ้านักวิเคราะห์มีเครื่องมือที่ดี จะส่งผลให้นักวิเคราะห์ได้รับข้อมูลที่ดีขึ้นแล้วจะส่งผลให้การพยากรณ์ของนักวิเคราะห์มีความผิดพลาดน้อยลงหรือไม่ อย่างไร หรืออาจศึกษาว่า ขนาดกิจการของนักวิเคราะห์หรือค่านายหน้าที่นักวิเคราะห์จะได้รับ มีความสัมพันธ์กับข้อมูลการพยากรณ์หรือไม่ เป็นต้น

3. ศึกษาความผิดพลาดของการพยากรณ์ข้อมูลด้านอื่นๆ ของนักวิเคราะห์ เช่น การพยากรณ์เงินปันผล การพยากรณ์กระแสเงินสด การพยากรณ์ราคาเป้าหมายของหลักทรัพย์หรือมูลค่าที่เหมาะสมของหลักทรัพย์ รวมทั้งคำแนะนำซื้อขายหลักทรัพย์ที่นักวิเคราะห์พยากรณ์ เนื่องจากการศึกษาประเภทนี้ในประเทศไทยยังมีน้อยมาก ถ้ามีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวมากขึ้นจะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจทั่วไป กลุ่มผู้ใช้งบการเงินและนักลงทุนเพื่อเลือกใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นอย่างมาก